

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO
TẠO
TỈNH QUẢNG NAM

ĐỀ CHÍNH THỨC

KỲ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI CẤP TỈNH
THPT

NĂM HỌC 2023 – 2024 ĐỢT 2

Môn thi: NGŨ VĂN 10 (CHUYÊN)

Thời gian: 180 phút (không kể thời gian giao đề)

Khóa thi ngày: 15/3/2024

Câu 1. (8.0 điểm)

Anh/Chị hãy trình bày suy nghĩ về vấn đề đặt ra từ lời nhắn nhủ:

Đừng đối xử tệ với chính mình, đừng hy vọng kiếp sau vì có lẽ kiếp trước chúng ta cũng từng hy vọng cuộc sống mới ở kiếp này rồi. Trời vẫn xanh, hoa vẫn nở, mong rằng chúng ta vẫn sống với trái tim lương thiện giữa cuộc đời.
(Lê Diễm Hằng)

(Dẫn theo: <https://mosia.io/nhan-xet-cua-tac-gia-nha-bao-trung-nghia-ve-cuoc-thi-viet-lan-dau-tien/>)

Câu 2. (12.0 điểm)

Bản về hoạt động sáng tạo nghệ thuật, Aragon cho rằng: “*Tôi viết ra chỉ để nói ngược lại tôi, chỉ ít là đối với những gì tôi vừa mới viết xong*”.

Bằng trải nghiệm văn học, anh/chị hãy bình luận ý kiến trên.

----- HẾT -----

- Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

- Họ và tên thí sinh:.....; Số báo danh:.....

HDC CHÍNH THỨC

(Hướng dẫn gồm 04 trang)

**HƯỚNG DẪN CHẤM
MÔN: NGỮ VĂN 10 (CHUYÊN)****A. HƯỚNG DẪN CHUNG**

- *Hướng dẫn chấm* được xây dựng theo hướng đánh giá kỹ năng và kiến thức. Giám khảo cần chủ động nắm bắt nội dung trình bày trong bài làm của thí sinh để đánh giá một cách tổng quát.
- Cần linh hoạt khi vận dụng *Hướng dẫn chấm*. Phát hiện và trân trọng những bài làm thể hiện tính sáng tạo, tư duy độc lập. Nếu học sinh làm bài theo cách riêng nhưng đáp ứng yêu cầu và có sức thuyết phục vẫn được chấp nhận.
- Tổng điểm toàn bài là 20,0 điểm, điểm lẻ tính đến 0,25 điểm.

B. HƯỚNG DẪN CỤ THỂ**Câu 1. (8,0 điểm)**

Anh/Chị hãy trình bày suy nghĩ về vấn đề đặt ra từ lời nhắn nhủ:

Đừng đối xử tệ với chính mình, đừng hy vọng kiếp sau vì có lẽ kiếp trước chúng ta cũng từng hy vọng cuộc sống mới ở kiếp này rồi. Trời vẫn xanh, hoa vẫn nở, mong rằng chúng ta vẫn sống với trái tim lương thiện giữa cuộc đời.
(Lê Diễm Hằng)

Dẫn theo <https://mosia.io/nhan-xet-cua-tac-gia-nha-bao-trung-nghia-ve-cuoc-thi-viet-lan-dau-tien/>

Nội dung yêu cầu	Điểm
I. Yêu cầu về kỹ năng <ul style="list-style-type: none">- Nắm vững cách làm bài văn nghị luận xã hội.- Bố cục đầy đủ 03 phần, kết cấu rõ ràng, lập luận chặt chẽ, diễn đạt lưu loát, không mắc lỗi chính tả, dùng từ, ngữ pháp...- Có những cách diễn đạt hay, hấp dẫn, văn phong sắc sảo, giàu hình ảnh, cảm xúc; dẫn chứng giàu sức thuyết phục...	1.0
II. Yêu cầu về kiến thức: Thí sinh có thể trình bày vấn đề theo nhiều cách. Sau đây là một số ý cơ bản cần hướng đến:	7.0
1. Giải thích <ul style="list-style-type: none">- <i>Đừng đối xử tệ với chính mình</i>: đừng gây ra những điều xấu xa và có hại cho bản thân.- <i>Đừng hy vọng kiếp sau... kiếp này rồi</i>: đừng trông mong điều chưa đến, chưa xảy ra mà hãy sống hết mình với hiện tại.- <i>Trái tim lương thiện</i>: trái tim trong sáng, tốt đẹp, giàu yêu thương. => Vấn đề nghị luận: Hãy đối xử tử tế với bản thân, sống với hiện tại và sống lương thiện giữa cuộc đời.	1.0
2. Bình luận, chứng minh	4.0

Nội dung yêu cầu	Điểm
<ul style="list-style-type: none"> - Đừng đối xử tệ với chính mình, trân trọng hiện tại <ul style="list-style-type: none"> + Mỗi người là phiên bản đặc biệt, có giá trị và vẻ đẹp riêng, xứng đáng được yêu thương trong bất kỳ hoàn cảnh nào và vì lý do gì. + Yêu thương, đối xử tử tế với bản thân là để hạnh phúc và là cơ sở để con người cảm thông, thấu hiểu, yêu thương người khác. + Quá khứ đã qua, tương lai chưa đến, chỉ có hiện tại mới là thời khắc mà chúng ta cảm nhận rõ ràng về bản thân và cuộc sống. Vì vậy, sống trọn vẹn với hiện tại chính là đối xử tử tế với bản thân. - Hãy sống giữa cuộc đời bằng trái tim lương thiện <ul style="list-style-type: none"> + Trái tim lương thiện sẽ giúp ta sống tốt với chính mình: ý thức được giá trị, trân trọng tất cả những gì thuộc về bản thân; tự tin, có động lực để vươn lên... + Trái tim lương thiện chính là cách sống tốt với đời: giúp con người xích lại gần nhau, hàn gắn những tổn thương; hướng đến xây dựng cuộc đời tốt đẹp.... 	
3. Mở rộng <ul style="list-style-type: none"> - Đối xử tử tế và yêu thương bản thân không có nghĩa là vị kỷ. - Một trái tim lương thiện phải gắn với tâm hồn đẹp, trí tuệ sáng suốt và lý tưởng đúng đắn. - Trân trọng hiện tại nhưng không được hững hờ với quá khứ và tương lai. - Phê phán những người thờ ơ vô cảm; không biết yêu thương bản thân. 	1.0
4. Bài học nhận thức và hành động <ul style="list-style-type: none"> - Nhận thức đúng đắn về giá trị bản thân và cuộc sống. - Có lối sống đẹp vì mình, vì mọi người. 	1.0

Câu 2. (12.0 điểm)

Bàn về hoạt động sáng tạo nghệ thuật, Aragon cho rằng: “*Tôi viết ra chỉ để nói ngược lại tôi, chỉ ít là đối với những gì tôi vừa mới viết xong*”.

Bằng trải nghiệm văn học, anh/chị hãy bình luận ý kiến trên.

Nội dung yêu cầu	Điểm
I. Yêu cầu về kĩ năng <ul style="list-style-type: none"> - Nắm vững cách làm bài văn nghị luận văn học. - Bố cục đầy đủ, kết cấu rõ ràng, lập luận chặt chẽ, diễn đạt lưu loát, không mắc lỗi chính tả, dùng từ, ngữ pháp. - Có những cách diễn đạt hay, hấp dẫn, văn phong sắc sảo, giàu hình ảnh, cảm xúc... 	1.0
II. Yêu cầu về kiến thức <p>Thí sinh có thể trình bày theo nhiều cách. Sau đây là một số ý cơ bản cần hướng đến:</p>	11.0

Nội dung yêu cầu	Điểm
1. Giải thích - Nói ngược lại tôi: phủ định chính mình. => Ý kiến trên khẳng định người nghệ sĩ phải không ngừng sáng tạo, đổi mới, không lặp lại chính mình.	1.0
2. Bình luận 2.1. Phân tích, lý giải. - Sáng tạo là yếu tố then chốt, quyết định quy luật phát triển chung của văn học. Nghệ thuật không chấp nhận sự lặp lại. + Đời sống phong phú và vận động không ngừng đòi hỏi văn học phải luôn đổi mới. + Nghệ thuật là lĩnh vực của cái đẹp mà sự độc đáo, mới mẻ là một tiêu chí quan trọng. + Độc giả luôn mong mỏi được thưởng thức những sáng tạo mới mẻ. - Nhà văn phải không ngừng phủ định chính mình. + Nhà văn là chủ thể sáng tạo. Sự sáng tạo sẽ mang đến cho tác phẩm những điều mới mẻ, tạo dấu ấn riêng cho tác giả. + Nhà văn luôn có nhu cầu và khao khát khẳng định chính mình. Nếu người nghệ sĩ không tự làm mới thì tác phẩm sẽ trở nên nhàm chán, tên tuổi sẽ mờ nhạt trên văn đàn. + Sáng tạo của nhà văn phải hướng đến người đọc. Những tìm tòi mới mẻ của họ sẽ khơi dậy hứng thú tiếp nhận cho độc giả. - Sự sáng tạo của nhà văn ở cả nội dung và hình thức nghệ thuật tác phẩm. + Về nội dung: Sự sáng tạo thể hiện ở tất cả các phương diện, nhưng nổi bật hơn là ở cái nhìn và tư tưởng. + Về nghệ thuật: Các phương tiện nghệ thuật để chuyển tải nội dung tư tưởng. ⇒ Sự phủ định chính mình làm nên dấu ấn riêng của tác giả, tạo nên giá trị và thúc đẩy sự phát triển văn học.	4.0
* Chứng minh Thí sinh linh hoạt lựa chọn một số tác giả, tác phẩm để làm sáng tỏ các luận điểm trên.	4.0
2.2 Mở rộng: - Nhà văn phủ định chính mình nhưng phải giữ vững cá tính sáng tạo trong hành trình sáng tác. - Phủ định chính mình phải song hành với phủ định tha nhân. => Tất cả sự phủ định đều phải hướng tới lý tưởng nhân văn và cái đẹp.	1.0
3. Đánh giá - Câu nói trên đã khẳng định được sự cần thiết trong hành trình sáng tạo nghệ thuật. Người nghệ sĩ phủ định mình nhưng thực chất là khẳng định chính mình. - Từ đó, đặt ra yêu cầu đối với hoạt động sáng tác và tiếp nhận: + Nhà văn phải sống sâu với đời, có bản lĩnh sáng tạo.	1.0

Nội dung yêu cầu	Điểm
+ Người đọc phải biết trân trọng những sáng tạo của nhà văn; đồng thời nâng cao năng lực tiếp nhận văn học.	

-----HẾT-----